หยุดเผา!...ได้ 5 ดี

- อากาศดี ดีที่ 1
- สุขภาพดี ดีที่ 2
- ดินดี ดีที่ 3
- สิ่งแวดล้อมดี ดีที่ 4
- รายได้ดี ดีที่ 5

เกษตรกรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
และหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตรทุกแห่ง

แผ่นพับที่ 1 /2559

หยุดเผา ในพื้นที่การเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรียบเรียง : ดร.วิไลวรรณ สอนพูล
กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ
การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร
จัดทำ : นางอมรทิพย์ ภิรมย์บูรณ์
นางสาวอำไพพงษ์ เกาะเทียน
กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
พิมพ์ครั้งที่ 1 : จำนวน 12,000 ฉบับ พฤษภาคม พ.ศ. 2559
จัดพิมพ์ : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พิมพ์ที่ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

เกษตรกรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา ลดปัญหาหมอกควัน

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทำไม...ต้องหยุดเผา ในพื้นที่การเกษตร

การเผา

- ผิดกฎหมาย
- ทำลายดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม
- ทำลายจุลินทรีย์ในดิน
- ทำลายแมลงควบคุมศัตรูพืช ทำให้เกิดปัญหาการระบาดของศัตรูพืช
- ทำลายอินทรียวัตถุและธาตุอาหารในดิน

การเผาฟางข้าว
ทำให้สูญเสียธาตุอาหารหลักที่พืชต้องการ
คิดเป็นมูลค่ารวม 261 บาท/ไร่

* เทียบจากราคาปุ๋ย เดือนมกราคม 2557

การเผา

- ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง และผลผลิตตกต่ำ
- เกิดฝุ่น ควัน และก๊าซพิษ เป็นอันตรายต่อชีวิต
- ทำให้โลกร้อน เกิดปัญหาฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง และน้ำท่วมขัง

เกษตรกรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา ลดปัญหาหมอกควัน

การจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา

• ไถกลบทดแทนการเผา

ประโยชน์ที่ได้รับ

- เพิ่มอินทรียวัตถุและธาตุอาหารในดิน ช่วยให้โครงสร้างดินดี มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะกับการเพาะปลูกพืช
- ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต
- รักษาระดับความเป็นกรดและด่างของดิน ช่วยลดปัญหาดินเปรี้ยวและดินเค็ม
- ลดพิษของเหล็กและแมงกานีสในดิน
- ลดปัญหามลพิษทางอากาศ ลดปัญหาหมอกควัน และลดปัญหาโลกร้อน

พื้นที่นอกเขตชลประทาน–นาแห้ง

1. ไถกลบตอซังฟางข้าวด้วย "ไถหัวหมู"

2. ไถย่อยหน้าดินด้วย "พรวน 2 แถว"

ผลผลิตเปรียบเทียบ

ประเภทการทำนา	ผลผลิต (กก./ไร่)		ต้นทุน (บาท/ไร่)			รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	
	แบบเผาฟางข้าว	แบบไถกลบฟางข้าว		แบบเผาฟางข้าว	แบบไถกลบฟางข้าว	แบบเผาฟางข้าว	แบบไถกลบฟางข้าว
นาน้ำ[1]	915	957	เตรียมดิน	410	360	2,909	3,374
			ปุ๋ย	816	716		
			สารเคมี	165	50		
			รวม	**1,391**	**1,126**		
นาแห้ง[2]	390	490	เตรียมดิน	300	300	2,391	3,791
			ปุ๋ย	429	129		
			รวม	**729**	**429**		

(1) ข้อมูลปี 2548-2549 ในพื้นที่เพาะปลูกข้าวตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
(2) ข้อมูลปี 2547 ในพื้นที่เพาะปลูกข้าวตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่เขตชลประทาน–นาน้ำ

1. ไถกลบตอซังฟางข้าวด้วย "ไถกลบตอซังเพลาหมุน"

2. ไถย่อยหน้าดินด้วย "จอบหมุนตีเทอก"

• ผลิตปุ๋ยอินทรีย์

หยุดเผา.....นำฟางข้าว เปลือกข้าวโพด หรือต้นข้าวโพด มาทำ**ปุ๋ยหมัก**...เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ

- ปรับปรุงบำรุงดิน...เพิ่มอินทรียวัตถุและธาตุอาหารในดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์
- พืชเจริญเติบโตได้ดี...มีผลผลิตสูง
- ลดต้นทุนการผลิต...รายได้เพิ่ม
- ลดปัญหาการเผา ลดหมอกควัน...อากาศดี

"...ไถกลบทดแทนการเผา โครงสร้างดินดี เพิ่มอินทรียวัตถุ ลดฝุ่น ควัน ก๊าซพิษ ชีวิตปลอดภัย..."

"...ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ลดต้นทุนการผลิต ลดการเผา ลดปัญหาหมอกควัน..."